چگونه بلاگرهای مشهدی راه خود را به تلویزیون و سینما باز کردند؟

فضای مجازی، سکوی پرتاب چهره‌های جدید

جواد خواجوی در نمایی از سریال «نوروزرنگی»

شکیبا افخمی راد

درنگ

در سال های اخیر، با گسترش شبکه های اجتماعی، برخی بلاگرها و اینفلوئنسرها که به چهره های شناخته شده‌ای در فضای مجازی تبدیل شده‌اند، توانسته‌اند راه خود را به سینما و تلویزیون باز کنند. پدیده ای دو وجهی که مزایا و معایب خاص خود را دارد. در واقع، اگر این افراد استعداد و توانایی بازیگری و کارگردانی داشته باشند و تحت آموزش های حرفه ای قرار بگیرند، می توانند به واسطه میلیون ها دنبال‌کننده‌ای که دارند، به جذب مخاطب و رونق این صنعت کمک کنند. اما در صورتی که آن ها بدون داشتن استعداد و آموزش های حرفه ای، صرفا به دلیل شهرت در فضای مجازی وارد این عرصه شوند، تأثیرات منفی بر کیفیت آثار هنری می‌گذارند و به اعتبار سینما و تلویزیون لطمه می زنند. بنابراین، می توان گفت حضور بلاگرها در دنیای تصویر، فرصتی تازه اما همراه با چالش هایی جدی برای سینمای ایران محسوب می شود که به بحث و بررسی های بسیار نیاز دارد. به بهانه پررنگ شدن حضور بلاگرها در سینما، در گزارشی فعالیت چهار بلاگر معروف مشهدی را در عرصه تصویر بررسی کرده‌ایم که در ادامه می خوانید.

صداپیشگی با لهجه مشهدی

جواد خواجوی، متولد ۲۴ خرداد ۱۳۷۱ در مشهد، فعالیت خود را در عرصه هنر با تئاتر و نویسندگی چند قسمت از برنامه «دیرین دیرین» آغاز کرد. اما نقطه عطف شهرتش به سال ۱۳۹۶ برمی‌گردد، زمانی که با دوبله طنز و صداگذاری ویدئوها در فضای مجازی، توانست نظر مخاطبان بسیاری را به خود جلب کند. یکی از ویژگی های برجسته اش هم که او را از سایر بلاگرها متمایز می‌کند، استفاده از لهجه مشهدی در آثارش است. سبکی خاص که نه تنها به ویدئوهای خواجوی رنگ و بوی متفاوتی بخشیده، بلکه باعث شده است محتوای او برای طیف وسیعی از مخاطبان، به خصوص مشهدی ها، جذاب تر و ملموس تر باشد. خواجوی پس از موفقیت در فضای مجازی، وارد دنیای حرفه‌ای عرصه تصویر شد. او مدتی با برنامه «خندوانه» همکاری داشت و سپس توانست در سریال های «محرمانه»، «سرباز»، «نوروزرنگی»، «فراری» و «پشت پرده» به ایفای نقش بپردازد. علاوه بر این، خواجوی حضور در سریال های «یاغی» و «آفتاب پرست» و برنامه «شب های مافیا» را تجربه کرده است. او سال گذشته نیز توانست برای اولین بار در فیلم سینمایی «آغوش باز» اثر بهروز شعیبی بازی کند که در چهل و دومین جشنواره فیلم فجر اکران شد. خواجوی امسال نیز با فیلم «تاکسیدرمی» ساخته محمد پایدار دومین حضورش در جشنواره فیلم فجر را پشت سر گذاشت و کارنامه حرفه‌ای اش را پرو پیمان تر از قبل کرد. کارنامه ای که نشان دهنده تجربه های متنوع و گسترده او در عرصه هنر است. خواجوی تا به امروز در عرصه تصویر جلوتر از بسیاری از بلاگرها حرکت کرده، اما او هم برای تثبیت جایگاهش به عنوان یک بازیگر، نیازمند تجربه و آموزش های بیشتری است تا بتواند در نقش های جدی و متفاوت هم همانند نقش های طنز موفق عمل کند.

مسیری که با زودنیوز شروع شد

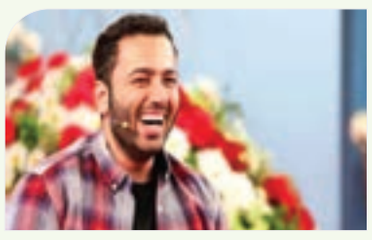
مجتبی شفیعی متولد ۷ مهر ۱۳۶۷، دانش آموخته کارشناسی مدیریت از دانشگاه فردوسی مشهد است. او برخلاف بسیاری از بلاگرها که پس از معروفیت حضور در عرصه هنر و بازیگری را تجربه می کنند، پیش از فعالیت در فضای مجازی، در کلاس های تئاتر شرکت و در حوزه گویندگی و دوبله فعالیت می‌کرد. اما بی شک نقطه عطف دوران کاری اش را می توان تولید برنامه اینترنتی «زود نیوز» دانست که در آن با نگاهی طنزآمیز به روایت اخبار روز می پرداخت. همین برنامه هم باعث شد تا نام او در میان کاربران فضای مجازی مطرح شود و در ادامه بتواند به دنیای تلویزیون و سینما ورود پیدا کند. این بلاگر با حضور در برنامه هایی همچون «چیدمانه» و «شب های مافیا: زودیاک» توانایی های خود را در اجرای تلویزیونی به نمایش گذاشت و علاوه براین، توانست با اجرای استندآپ کمدی در برنامه «شب آهنگی» بار دیگر ثابت کند که در حوزه سرگرمی، استعداد و مهارت ویژه‌ای دارد. شفیعی که در کنار فعالیت های تلویزیونی، در تئاتر نیز حضوری جدی داشته و با آثار مختلفی در مشهد وتهران بر روی صحنه رفته است، در اواخر دهه ۹۰ با نقش آفرینی در فیلم های کمدی «ورود و خروج ممنوع» و «عروس خیابان فرشته» وارد دنیای سینما شد و در ادامه راهش توانست با ایفای نقش در دو فیلم «آبستن» و «آنتیک»، برای نخستین بار تجربه حضور در جشنواره فیلم فجر را به دست آورد. در مجموع مجتبی شفیعی تاکنون توانسته جایگاه خود را در دنیای سرگرمی تثبیت کند و از یک بلاگر صرف به چهره ای شناخته شده در تلویزیون و سینما تبدیل شود. اما برای حضور پررنگ تر و ماندگارتر در سینما، نیازمند تقویت مهارت های بازیگری و اثبات توانایی های خود در عرصه هنر است. اتفاقی که تحققش با توجه به پیشینه او در عرصه تئاتر و دوبله چندان دور از دسترس نیست.

پرداختن به مسائل اجتماعی در قالب طنز

سرنا امینی، متولد ۲۸ دی ۱۳۷۲ در مشهد، فعالیت خود را در فضای مجازی با تولید دابسمش و کلیپ های کوتاه آغاز کرد و خیلی زود توانست با پرداختن به مسائل اجتماعی در قالب طنز، به یکی از پرمخاطب ترین بلاگرهای ایران تبدیل شود. او در ادامه برخلاف بسیاری از همتایان خود، تصمیم گرفت مسیر خود را در فیلم سازی دنبال کند. امینی که در سه سال گذشته، تحصیلاتش را در رشته کارگردانی ادامه داده، در یکی از مصاحبه هایش گفته است: «من هیچ وقت خودم را بلاگر نمی دانستم. با احترام به بلاگرها، آن ها معمولا از زندگی روزمره و چالش های شخصی شان محتوا تولید می‌کنند، اما من همیشه تولیدکننده محتوای طنز اجتماعی بودم. بعد از مدتی هم احساس کردم فضای مجازی دیگر مبتنی بر ارزش های من نیست، به همین دلیل وارد دنیای کارگردانی شدم.» او تا به امروز سه اثر کوتاه را کارگردانی کرده که نقطه عطف آن ها ساخت مستند «بچه سوم» بوده است. فیلمی که در بخش فیلم کوتاه هجدهمین جشنواره «سینماحقیقت» به نمایش درآمد. این اثر همچنین توانست در دو بخش بهترین کارگردانی و بهترین تدوین، نامزد دریافت جایزه شود. فیلم های کوتاه «آخرین بچه» و «۴۷:۱۰:۰۰» دیگر ساخته های امینی هستند که هر دو تا به امروز در جشنواره های مختلف خارجی توانسته اند جوایزی را نیز از آن خود کنند. او نه تنها در فضای مجازی بلکه در عرصه سینما نیز جایگاه خود را پیدا کرده است. همچنین با توجه به موفقیت های اخیرش در جشنواره های بین المللی، به نظر می رسد که در آینده می تواند به یکی از فیلم سازان تأثیرگذار سینمای ایران تبدیل شود.

مطرح شدن با اجراهای استندآپ کمدی

علی صبوری، متولد ۳ شهریور ۱۳۷۱ در مشهد، از جمله اولین بلاگرهایی بود که توانست با استندآپ کمدی و طنز موقعیت، راه خود را از فضای مجازی به تلویزیون باز کند. او در ابتدا با شرکت در مسابقه «خنداننده شو» یکی از بخش های پرطرفدار برنامه «خندوانه» به محبوبیت گسترده‌ای دست پیدا کرد و به عنوان یک چهره تلویزیونی مطرح شد و سپس در سریال تلویزیونی «آخر خط» به ایفای نقش پرداخت. سریالی که به او کمک کرد تا نامش به عنوان بازیگر کمدی تلویزیون نیز مطرح شود و بتواند در برنامه های کمدی مختلفی نیز به اجرای زنده بپردازد. البته تمام مسیری که علی صبوری در طی سال های گذشته طی کرده، چندان مثبت هم نبوده است. او با افزایش شهرتش بیشتر از دیگر بلاگرهای مشهدی با برخی انتقادها و حواشی روبه رو شد که البته این انتقادها به عملکرد نسنجیده خودش در بسیاری از مواقع برمی‌گردد. برای مثال در ماه های گذشته انتشار ویدئوهایی از حضور او با بادیگاردهای شخصی در فضای مجازی، با انتقادهای زیادی روبه رو شد. یکی از جنجال های دیگرش هم به واسطه حضور در برنامه مافیایی «پدرخوانده» رقم خورد. صبوری پس از پخش قسمت هایی از این رئالیتی شو، در اینستاگرام خود، برخی از شرکت‌کنندگان را به تقلب متهم کرد.

این حاشیه ها بی شک می توانند در مسیر آینده این بلاگر تأثیر منفی بگذارند. مگر اینکه او در ادامه تمام تلاشش را برای دوری از حواشی انجام دهد و با تمرکز بیشتر بر روی مهارت های بازیگری و تولید محتوای حرفه ای تر، جایگاهش را در سینما و تلویزیون ایران تثبیت کند.

سلام سینما: نسخه مجازی

درنگی در باب چرخش غیرحرفه‌ای بازیگری به سمت بلاگرها

محمد عنبرسوز

یادداشت روز

در دنیای امروز که مشاغل به تخصص های دقیق تر و پیچیده تری تقسیم شده اند، تبدیل استعداد به حرفه نیازمند آموزش و تمرین های مستمر است. در ایران اما، به ویژه در عرصه بازیگری، هنوز گاهی استعداد ذاتی بر آموزش حرفه ای ارجحیت دارد. در این فرایند، گاهی تماشای چند ویدئوی کوتاه در فضای مجازی برای کشف استعداد بازیگران کافی تلقی می شود و پای بلاگرها را به عرصه هنرپیشگی باز می‌کند. این رویکرد در انتخاب بازیگران، نه تنها تهدیدی برای آینده این هنر محسوب می شود، بلکه باعث می شود که افراد غیرفنی و بلاگرها، به واسطه شهرتشان در فضای مجازی، وارد این عرصه شوند.

از دانش تا استعداد

در جهانی که مشاغل روزبه روز به سمت تخصصی تر شدن حرکت می‌کنند و برای هر مهارت، نظام های آموزشی پیچیده و سطح بندی شده ای طراحی می شوند، تأکید مفرط بر «استعداد ذاتی» در فضای بازیگری ایران، یک عقبگرد هنری محسوب می شود. درحالی‌که در بسیاری از کشورها، بازیگری به مثابه یک علم در نظر گرفته می شود و نیازمند آموزش، تمرین، روان شناسی نقش و درک دقیق از اتمسفر حاکم بر قاب است، در ایران هنوز این باور وجود دارد که صرفا با تماشای چند کلیپ در فضای مجازی می توان استعداد بازیگری را کشف کرد و مثلا کسانی که در کودکی برای اعضای فامیل لطیفه های بامزه تعریف کرده اند، امروز می توانند بازیگران کمدی خوبی باشند.

یک قضاوت سطحی

فرایند انتخاب بازیگر از روی چند ثانیه اجرای طنز یا مونولوگ در فضای مجازی، عملا یکی از غیرعلمی ترین روش های ارزیابی محسوب می شود که آینده بازیگری در ایران را تهدید می‌کند؛ نه فقط به دلیل اینکه کلیپ ها اغلب در فضای غیردراماتیک و بدون طراحی کاراکتر (شخصیت) تولید شده اند، بلکه به این خاطر که درک کیفیت بازیگری نیازمند تحلیل های روان شناختی، متنی و حتی جامعه شناختی نقش است؛ اموری که در این قالب های فشرده و بی زمینه، جایی ندارند. بیراه نخواهد بود اگر بگوییم که یکی از مهم ترین مهارت های یک هنرپیشه، به نمایش گذاشتن تداوم حسی و در عین حال تحول درونی است؛ چیزی که ممکن نیست در کلیپ های فضای مجازی بلاگرها حتی قطره‌ای از آن یافت شود.

ماهی گیری در یک آب گل آلود

خوشمان بیاید یا نیاید، کسی نمی تواند برخی روابط و مناسبات غیرهنری و زدوبندهای پشت پرده بازیگری در سینما، شبکه نمایش خانگی و تلویزیون ایران را انکار کند. طی سال های اخیر، ورود گروهی از چهره های رانتی و غیرفنی به حوزه بازیگری سبب شده تا فضا برای حضور چهره های حرفه ای تر و تحصیل کرده تنگ شود. در چنین اوضاعی، بسیاری از بلاگرها موفق می شوند، نه به خاطر توانمندی شان، بلکه به واسطه محبوبیتی که در فضای مجازی برای خودشان دست وپا کرده اند، وارد پروژه های نمایشی شوند. همین موضوع باعث شده تا تصویر بازیگری نزد عموم مردم هم، به صورت کاری آسان و بدون نیاز به آموزش تغییر کند.

بازارگرمی برای تولیدات کم‌رمق

یکی دیگر از دلایل رواج بازیگری چهره های مجازی این است که برخی از تولیدکنندگان، با علم به ضعف محتوایی و روایی آثار خود، به استفاده از چهره های مجازی روی می آورند تا شاید از رهگذر شهرت آن ها، اثرشان بیشتر دیده شود. در این میان، جایگاه اثر هنری به حاشیه رانده شده و توجه، نه به قدرت درام و جذابیت های فرمی، بلکه به میزان دنبال‌کننده آن بازیگر معطوف می شود. طبیعی است که این رویکرد، در درازمدت به بی اعتباری درام ایرانی و حتی بی اعتمادی عمومی نسبت به هنر منجر خواهد شد.

بحران آموزش و مرگ تدریجی نهادهای تخصصی

با نگاهی آسیب شناسانه و ریشه ای تر، یکی از ریشه های موضوع ورود گسترده بلاگرها به عرصه بازیگری را باید در ساختار معیوب آموزش هنری جست وجو کرد. تمرکز بیش از حد منابع آموزشی در پایتخت، عملکرد ضعیف بسیاری از دانشگاه ها و تبدیل شدن برخی آموزشگاه ها به بنگاه های تجاری، عملا امید بسیاری از هنرجویان مستعد و بالاخص علاقه مندانی را که در نقاط دور از پایتخت زندگی می‌کنند به یأس بدل کرده است. در غیاب چهره های مرجع و استادان دغدغه مند، جای آموزش را دلالی نقش و وعده های توخالی گرفته است و برخی مدعیان آموزش بازیگری، کلاس های خود را، نه برای تربیت هنرمند، بلکه برای پر کردن ظرفیت و فروش رؤیای ستاره شدن برگزار می‌کنند. این فرایند، فضای آموزشی را از اصالت تهی کرده و آن را به رقابتی برای دیده شدن و شهرت تبدیل کرده است.

از استثنا تا قاعده

با وجود تمام این نقدها، نمی توان انکار کرد که در میان بلاگرها نیز چهره هایی وجود دارند که با امکانات حداقلی، تلاش کرده اند خلاقیت خود را به نمایش بگذارند. در فضایی که نهادهای رسمی آموزش هنر نتوانسته اند فرصت های برابر ایجاد کنند، تلاش این افراد برای دیده شدن، ولو با گوشی موبایل، ممکن است روزنه ای کوچک اما واقعی برای شکوفایی باشد. از این منظر، ورود برخی بلاگرها را باید نه به عنوان تهدید، بلکه به مثابه محصول یک ناتوانی سیستمی تحلیل کرد. طبیعتا برخی از این بلاگرها خواهند توانست که در عرصه بازیگری هم محبوب و موفق باشند؛ اما موفقیت احتمالی ایشان را هم باید به مثابه یک استثنا قلمداد کرد؛ کما اینکه پژمان جمشیدی هم بازیگر خوبی شده، اما قرار نیست هر فوتبالیستی بازیگر شود.

امروز فضای بازیگری ایران بیش از هر زمان دیگر نیازمند بازتعریف معیارهاست. تکیه بر دانش بازیگری، ارتقای نظام آموزش رسمی و خصوصی، تقویت عدالت آموزشی در استان ها و تدوین ضوابط روشن برای انتخاب بازیگران، بخشی از راه حل های اساسی این بحران است.

اخبار هنری مشهد

دیدار شهردار مشهد با کاتب بزرگ‌ترین قرآن جهان

شهردار مشهد با هنرمند پیشکسوت مشهدی که کاتب بزرگ ترین قرآن هنری جهان است، دیدار و گفت وگو کرد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی شهرداری مشهد، محمد رضا قلندر شریف، یکشنبه شب با حضور در کارگاه اسماعیل قوچانی، از هنرمندان پیشکسوت و کاتب بزرگ ترین قرآن هنری جهان، ضمن تجلیل از سال ها تلاش و هنر فاخر این استاد، از نزدیک در جریان روند کتابت این اثر نفیس قرار گرفت. وی با اشاره به اهمیت معنوی و هنری این قرآن ارزشمند، بر پیگیری های لازم برای فراهم سازی زمینه نمایش عمومی آن در مشهد مقدس تأکید کرد. شهردار مشهد تصریح کرد: آثار فاخر هنرمندانی همچون استاد قوچانی، نه تنها میراث هنری کشور، بلکه سرمایه ای معنوی برای آیندگان است که باید حفظ و معرفی شود. قلندر شریف گفت: با تعامل میان نهادهای فرهنگی و شهرداری، شرایط لازم برای نمایش عمومی قرآن نفیس کتابت شده توسط استاد قوچانی در یکی از فضاهای مناسب شهری فراهم شود تا شهروندان و زائران از نزدیک با این اثر بی بدیل آشنا شوند.

شایان ذکر است که کتابت بزرگ ترین قرآن هنری جهان سال ۱۳۸۸ آغاز شد و در سال ۱۳۹۵ به پایان رسید. این مصحف شریف دارای ۶۵۰ صفحه در ابعاد ۲٫۵ و ۱٫۷۵ متر است و یکی از منحصربه فردترین قرآن های جهان محسوب می شود.

نگارستان

«بی طرف»؛ نگاه دانشجویان به طبیعت بی جان

نمایشگاه گروهی نقاشی «بی طرف» این روزها از ساعت ۱۶ تا ۱۹ در نگارخانه مؤسسه آموزش عالی فردوس در حال برگزاری است. سهیلا دیزگلی، مدرس نقاشی و مسئول برگزاری نمایشگاه گروهی «بی طرف» گفت: این نمایشگاه با هدف تقویت روحیه و خلاقیت دانشجویان ترم اول رشته نقاشی برگزار شده است. تمرکز آثار بر شناخت رنگ های سیاه و سفید و خاکستری بوده و تلاش کردیم در فضای نمایشگاهی، تجربه‌ای عمیق تر از آموزش رسمی ارائه دهیم. وی افزود: این نمایشگاه نخستین بار زمستان سال گذشته برگزار شد، اما با استقبال خوب دانشجویان، بار دیگر در اردیبهشت ماه بازگشایی شد تا دانشجویان تازه وارد نیز بتوانند آن را مشاهده کنند. دیزگلی درباره شیوه اجرا گفت: ابعاد بزرگ آثار مانند ۱۲۰ در ۱۸۰ و ۲۰۰ در ۱۵۰ سانتی متر چالشی بزرگ برای دانشجویان ترم اول بود، اما با نظارت دقیق بر مراحل اجرا، توانستیم به نتایج قابل قبولی برسیم. تکنیک های به‌کاررفته شامل رنگ روغن و آکریلیک بوده اند. تمام تابلوها با موضوع طبیعت بی جان و به انتخاب دانشجویان خلق شده اند. وی تأکید کرد: اگر هنرجو فقط در تلاش باشد شبیه استادش کار کند، خلاقیتش آسیب می بیند. ما سعی کردیم با ایجاد فضایی آزاد، به رشد استقلال فکری دانشجویان کمک کنیم. خوشبختانه این رویکرد با استقبال خوبی از سوی استادان و دانشجویان روبه رو شده است. در این نمایشگاه ۱۰ اثر برای فروش نیز عرضه شده اند که یکی از آن ها تاکنون با قیمت ۱۰ میلیون تومان فروخته شده است.

چارسوق هنر

اکران «بی سروصدا» از ۲۴ اردیبهشت

فیلم سینمایی «بی سروصدا» از چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت اکران خواهد شد. در آستانه آغاز اکران فیلم سینمایی «بی سروصدا» به کارگردانی و تهیه کنندگی مجیدرضا مصطفوی از پوستر رسمی این فیلم با طرحی از شایان شفابخش و طراحی لوگوی محمد روح الامین، رونمایی شد. «بی سروصدا» به قلم مشترک مهیار حمیدیان و مجیدرضا مصطفوی و با بازی پیمان معادی، مهران غفوریان، هانیه توسلی، فرشته حسینی، مهدی حسینی نیا، مسعود کرامتی، محمد شاکری، محمد زارع، عباس ایمانی، محمود موسوی، شیرین ضابطیان، امیر جنانی، صفر محمدی و زنده یاد حاتم مشمولی به نمایش در می آید.

«سلام علیکم حاج آقا» از ۲۷ اردیبهشت اکران می‌شود

فیلم سینمایی «سلام علیکم حاج آقا» به کارگردانی حسین تبریزی که با پیش فروش بلیت و آغاز تبلیغات محیطی قرار بود از ۱۷ اردیبهشت ماه اکران شود، با ۱۰ روز تأخیر و از ۲۷ اردیبهشت ماه با سرگروهی پردیس سینمایی هویزه مشهد در سینماهای سراسر کشور به صورت عمومی اکران می شود. سامانه بلیت فروشی «سلام علیکم حاج آقا» به زودی بازگشایی می شود و مخاطبان می توانند بلیت این فیلم را خریداری کنند. حمید گودرزی، لیلا اوتادی، علی صادقی، رز رضوی، زهرا جهرمی، سوسن پرور، ارژنگ امیرفضلی، مهران رجبی، بیتا عالمی، علی کریمی، امین چنارانی، علی بنایی، اشکان قاسمی، شیوا خسرومهر، زهره حمیدی، بهشاد مختاری، سعیده عرب، محمدرضا شریفی نیا و پوریا پورسرخ از جمله بازیگران «سلام علیکم حاج آقا» هستند.